

Innhold

Forord	5
Liste over forkortelser for traktater, lover mv.	7
I. Vår någjeldende grunnlov	13
Innholdsoversikt	13
A. Om statsformen	17
B. Om den utøvende makt, Kongen og den kongelige familie, og om religionen	18
C. Om borgerrett og den lovgivende makt	31
D. Om den dømmende makt	43
E. Menneskerettigheter	45
F. Alminnelige bestemmelser	52
Noter til någjeldende grunnlov: Karakteristiske trekk ved Grunnlovens utvikling fra 1814 til i dag	75
II. Stortingets forretningsorden	81
III. Stortingets bevilgningsreglement	116
IV. Regjeringsinstruksen	121
V. Forfatningshistoriske dokumenter januar–februar 1814	126
Kielertraktaten	126
Kongelig aabent Brev angaaende Norges avstaaelse til Sverige	135
Proklamation fra Kong Carl, Stockholms Slot	136
Kundgjørelse utstedt af Norges Regent 19de Februar 1814	137
VI. Riksforsamlingen på Eidsvoll	139
Representantene på Riksforsamlingen	139
Konstitusjonskomiteen	144
Redaksjonskomiteen	145
De 11 grunnsetninger konstitusjonskomiteen foreslo	145

De 10 grunnsetninger Riksforsamlingen vedtok 16. april 1814 . . .	146
Konstitusjonskomiteens grunnlovsutkast	147
17. mai-grunnloven	163
VII. Forfatningshistoriske dokumenter høsten 1814	177
Mossekonvensjonen 14. august 1814	177
Kundgjørelse fra Norges Riges Repræsentanter 21de oktober 1814	179
Novembergrunnloven	181
VIII. Riksakten av 1815	200
IX. Riksrettstiltalen mot ministeriet Selmer 1883	207
X. Forfatningshistoriske dokumenter 1905	210
7. juni-vedtaket	210
Kundgjørelse fra Norges storting 7. juni 1905	211
Folkeavstemning om unionsoppløsningen	212
Folkeavstemning om Norges fremtidige statsform	213
Beslutning til Redaktion af Grundloven	213
XI. Forfatningshistoriske dokumenter 1940–1945	215
Elverumsfullmakten	215
Kongens tale i statsråd 10. april 1940	215
Kunngjøring fra Den norske regjering 10. april 1940	216
Proklamasjon fra Høyesterett 15. april 1940	217
Brev til Kongen fra Stortingets Presidentskap, Oslo 27. juni 1940	218
Kongens svar på presidentskapets henvendelse av 27. juni 1940 . .	220
Høyesterett kunngjør sin avgang i desember 1940	223
XII. Kongeskifter m.m.	225
Kongeskiftet 21. september 1957	225
Kronprins Harald tar sete i Statsråd	226
Kongeskiftet 17. januar 1991	227
Kronprins Haakon tar sete i Statsråd	227
XIII. Norge – Europa	229
Den norske utenriksministers erklæring på ministermøtet med EEC i Brussel 22. september 1970	229
Norges søknad om handelsavtale med EF	229

INNHOLD

Lov om folkeavstemning over spørsmålet om Norge bør bli medlem av De Europeiske Fellesskap.	230
Lov om folkeavstemning over spørsmålet om Norge bør bli medlem av Den europeiske union.	231
XIV. Faksimiler	236
Stikkordregister til Stortingets bevilgningsreglement, Stortingets forretningsorden og til vår någjeldende grunnlov	251

I. Vår någjeldende grunnlov

Romertall ved enkelte paragrafer viser til «Noter til någjeldende grunnlov», s. 75–80.

Innholdsoversikt

A. Om statsformen

Rikets selvstendighet og udelelighet, regjeringsformen	§ 1
Verdigrunnlag og prinsipper	§ 2

B. Om den utøvende makt, Kongen og den kongelige familie, og om religionen

Den utøvende makt	§ 3
Kongens religion og hans beskyttelse av denne	§ 4
Kongens person, ansvarligheten påligger hans råd	§ 5
Arvefølgen, kunngjøring av fødsler	§ 6
Valg av tronfølger	§ 7
Kongens myndighetsalder	§ 8
Kongens edsavleggelse	§ 9
Kongens bopel, Kongen må ikke motta annen krone uten Stortingets samtykke	§ 11
Kongen velger selv sitt statsråd	§ 12
Rikets styre under Kongens reiser innen riket	§ 13
Statssekretærer	§ 14
Parlamentarisme, forretningsministerium	§ 15
Religionsfrihet, kirkeordning	§ 16
Provisoriske anordninger	§ 17
Innkrevning av skatter og avgifter	§ 18
Statens eiendommer	§ 19
Benådning	§ 20
Utnevnelse av embetsmenn, deres edsavleggelse	§ 21
Embetsmenns avskjedigelse, suspensjon	§ 22

Meddelelse av ordener, ingen ny adel	§ 23
Hoffet	§ 24
Forsvaret, utenlandske styrker i Norge, norske styrker i utlandet.	§ 25
Krig, utenriksvesenet, traktaters godkjenning av Stortinget	§ 26
Statsrådet og dets beslutningsdyktighet	§ 27
Saksbehandlingen i statsråd	§ 28
Statsråders forfall, oppnevning av midlertidige statsråder	§ 29
Protokoll i statsrådet, diplomatiske saker, militære kommandosaker, statsrådenes ansvar	§ 30
Kontrasignering.	§ 31
Beslutninger av Regjeringen i Kongens navn under Kongens fravær.	§ 32
Sentralbanken	§ 33
Titler for arveberettigede til kronen	§ 34
Tronarvingens rett til sete i statsråd	§ 35
Adgangen for arveberettigede til å gifte seg eller motta annen krone, tap av retten til tronen	§ 36
Prinsenes og prinsessenes ansvarlighet.	§ 37
Innkallelse av Stortinget ved Kongens død.	§ 39
Rikets bestyrelse under Kongens mindreårighet.	§ 40
Rikets bestyrelse under Kongens fravær fra riket eller sykdom	§ 41
Valg av formyndere for den umyndige konge.	§ 43
Prinsens eller prinsessens edsavleggelse, når de første gang skal forestå Regjeringen	§ 44
Regnskap for Konge og Storting etter endt statsstyre.	§ 45
Høyesteretts plikt til å sammenkalle Stortinget	§ 46
Den umyndige Konges oppdragelse	§ 47
Kongevalg når den gamle kongestamme er utdødd, rikets midlertidige styre	§ 48

C. Om borgerrett og den lovgivende makt

Folket og den lovgivende makt.	§ 49
Stemmeberettigede	§ 50
Manntallsførselen	§ 51
Tap av stemmerett.	§ 53
Stortingsvalg hvert fjerde år	§ 54
Valgenes gjennomføring, stemmerettstvister	§ 55
Representantenes antall.	§ 57
Valgdistriktene og antall representanter fra hvert distrikt.	§ 58
Forholdstallsvalg, utjevningsmandater	§ 59
Stemme uten personlig frammøte.	§ 60
Betingelser for valgbarhet.	§ 61

Tjenestemenn som er utelukket fra valg, sittende statsråder	
møter ikke som representanter	§ 62
Plikten til å motta valg	§ 63
Fullmaktene bedømmes av Stortinget.	§ 64
Representantenes godtgjørelse	§ 65
Representantenes ansvarsfrihet, forretningsordenen.	§ 66
Stortinget.	§ 67
Stortingets sammentreden.	§ 68
Overordentlig storting, sammenkalling	§ 69
Medlemmenes funksjonstid	§ 71
Stortingets presidenter og sekretærer. Beslutningsdyktig flertall	§ 73
Stortingets åpning, statsråders adgang til forhandlingene	§ 74
Stortingets forretningsområde.	§ 75
Stortingets behandling av lover.	§ 76
Bifalte lover sendes til Kongen.	§ 77
Kongens sanksjon	§ 78
Lovbeslutninger uten Kongens sanksjon	§ 79
Stortinget bestemmer selv samlingstidens lengde, Kongen hever sesjonen, lovbeslutninger som ikke er sanksjonert, anses forkastet.	§ 80
Lovers utferdigelse	§ 81
Stortinget kan innhente Høyesteretts betenkning	§ 83
Stortingets forhandlinger, åpne og hemmelige møter.	§ 84
Forstyrrelse av Stortingets frihet og sikkerhet	§ 85

D. Om den dømmende makt

Riksretten, dens sammensetning og funksjon.	§ 86
Nærmere forskrifter om Riksretten i lov.	§ 87
Høyesterett	§ 88
Domstolenes rett og plikt til å prøve grunnlovsmessigheten	§ 89
Høyesteretts dommer kan ikke påankes	§ 90
Høyesterettsdommeres alder.	§ 91

E. Menneskerettigheter

Generell bestemmelse om menneskerettighetene	§ 92
Rett til liv, forbud mot dødstraff og rett til frihet fra tortur, slaveri, tvangsarbeid og umenneskelig eller nedverdiggende behandling.	§ 93
Frihetsberøvelse	§ 94
Rettferdig rettergang og uavhengige domstoler	§ 95
Vernet på strafferettens område.	§ 96

Forbud mot tilbakevirkende lover	§ 97
Likhetsprinsippet og ikke-diskriminering	§ 98
Ytringsfrihet og offentlighet	§ 100
Forenings- og forsamlingsfrihet	§ 101
Vern av privatliv og familieliv, husransakelse.	§ 102
Barns rettigheter	§ 104
Eiendomsvern og erstatning ved ekspropriasjon	§ 105
Bevegelsesfrihet	§ 106
Samisk språk, kultur og samfunnsliv	§ 107
Rett til utdanning	§ 109
Rett til arbeid og næring, arbeidstakers rett til medbestemmelse.	§ 110
Miljøvern.	§ 112
Legalitetsprinsippet.	§ 113

F. Almennelige bestemmelser

Betingelser for utnevning til statens embeter.	§ 114
Tilslutning til internasjonale organisasjoner	§ 115
Inntekter av det benefiserte gods.	§ 116
Odelsretten og åsetesretten	§ 117
Forbud mot nye grevskaper, fideikommissar mv.	§ 118
Almennelig verneplikt	§ 119
Det norske flagget	§ 120
Grunnlovsendringer	§ 121